

L. _____

Ministerstwo
Spraw Wojskowych
w Warszawie.

1920

Wyłącznie
dla
registratury!

Liczba _____ z dn. _____	Poprzednie akta dotyczące w tej samej sprawie	Pilne — Telegram:
	Licz. _____	
	Licz. _____	

Przedmiot:	Akta pomocnicze (podobne lub identyczne)
<i>Porozumienie operacyjne</i>	Licz. _____
	Licz. _____
	Licz. _____

Referent _____ dn. _____	Po zaopiniowaniu, współpracownicy podpisie, przesłać:
Kier. Refer. _____ dn. _____	Do <i>6. VIII. 20.</i>
Szef Wydz. _____ dn. _____	<i>2. VIII. 20.</i>
Szef Oddz. / Depart. _____ dn. _____	<i>Wzrostu Gen.</i>
Przesłać celem: _____	
zaopiniowania, współpracownicy podpisu	
Do _____	

Zezwalam:

Szef Szt. Gen. _____

„ Admin _____

„ Wojsk. Kontr. Gen _____

Zezwalam:

Minister _____

Przesłano czystopisów sztuk _____

„ „ „ _____

Przepisał:	Porównał:	Wysłał:
_____	_____	_____
Dn. _____ godz. _____	Dn. _____ godz. _____	Dn. _____ godz. _____
Dn. _____ godz. _____	Dn. _____ godz. _____	Dn. _____ godz. _____

Polecenie dla kancelarii:

_____

_____

_____

Tem samem załatwiono akt Licz _____

Po wysłaniu czystopisu pozostaje:

Z wpływów sztuk: _____ z opinii sztuk: _____

Razem prócz koszulki sztuk: _____

Przedłożyć ponownie referentowi

dnia _____ / _____

dnia _____ / _____

dnia _____ / _____

380

Rozkaz ten notu doczy
6 sierpnia 1920 r. patrz
wykaz dokumentów Seki I
zrobiony przez pła. Sandomierskiego
(na początku tej Seki) gdzie
mł. gen. Rozwadomski przy
Nr. 2 T. gdzie figuruje data
8. VIII. 1920, napisano ołówkiem
kopiowym: nie! z 6 sierpnia!

4. V. 76

W. J.

O d p i s.

NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.
(SZTAB GŁÓWNY)

Oddział III.
Nr. 8358-III.

ROZKAZ DO PRZEGRUPOWANIA.

Warszawa dnia 6 sierpnia 1920 roku.

8/8

27

~~SCYFLE TAJNE~~

tylko do rąk adresatów i ich
szefów sztabu.

I.

Szybkie posuwanie się nieprzyjaciela w głąb kraju oraz jego poważne próby przedarcia się przez Bug na Warszawę skłaniają Nacz. Dłwo do przeniesienia frontu północno-wschodniego na linię Wisły z jednoczesnym przyjęciem wielkiej bitwy pod Warszawą.

Jako z a s a d n i c z ą l i n i ę o b r o n y Nacz. Dow. wybrało: linię rzeki Orzyc-Narew z przyczółkiem mostowym Pułtusk-przyczółek Warszawa - Wisła - przyczółek Dęblin - wieprz - i dalej na Seret lub Strype. Linja ta pozwoli na ustawienie wojsk własnych w schody, dogodnie do uderzenia na flanki i komunikacje posuwających się grup nieprzyjacielskich.

Charakter terenu, ugrupowanie i cele nieprzyjaciela oraz własne zadania dzielą ten front na 3 zasadnicze odcinki (fronty):

- a) p ó ł n o c n y od granicy niemieckiej do przyczółka Dęblin wyłącznie,
- b) ś r o d k o w y od Dęblina włącznie po Brody wyłącznie,
- c) p o ł u d n i o w y od Brodów włącznie do granicy południowej.

II.

Przewodnią ideą operacyjną Nacz. Dłwa na najbliższy czas jest:

- 1) w i s z a ć nieprzyjaciela na południu, przesłaniając Lwów i Zagłębie naftowe,
- 2) na północy nie dopuścić do oskrzydlenia wzdłuż granicy niemieckiej oraz osłabić rozsach nieprzyjaciela przez krwawe odbicie jego oczekiwanych na przyczółek warszawski ataków.
- 3) centrum ma zadanie ofensywne: szybkie zebranie na dolnym Wierpzu armii manewrowej, która uderzy następnie na flankę i tyły nieprzyjaciela, atakującego Warszawę i rozbiła go; grupa wojsk

na górnym Wieprzu, zebrana początkowo dla ochrony koncentracji armji manewrowej od wschodu i południo-wschodu dołączyłaby się następnie do akcji armji manewrowej w kierunku północno-wschodnim. Wtedy też współdziałanie wojsk odcinka północnego jest brane pod uwagę.

III.

Charakterystyka i zadania odcinków.

1) p ó ł n o c n y pod dowództwem gen. broni Hallera najbardziej zagrożony ze względu na dążenie nieprzyjaciela do opanowania stolicy bądź w uderzeniu czołowym, bądź przez ruch okrężający od północy; nie są też wykluczone próby sforsowania Wisły na południe od Warszawy. Dlatego też odcinek północny rozpada się na 3 pododcinki:

a) od granicy niemieckiej do Pułtuska włącznie - pododcinek 5. armji pod dowództwem gen. ppor. Sikorskiego. Zadanie: trzymać przeprawy przez Narew, względnie Narew i Orzyc, przez kawalerję zaś działać aktywnie na prawe skrzydło nieprzyjacielskie, wszelkie próby przedarcia się nieprzyjaciela rozбивać.

b) od Serocka włącznie do Karczewa włącznie - przyczółek warszawski - pododcinek 1. armji pod dowództwem gen. ppor. Latinika, obecnego wojskowego gubernatora Warszawy. Zadanie: odbicie ataków na Warszawę, zadanie nieprzyjacielowi możliwie wielkich strat celem osłabienia jego odporności bojowej.

c) od Góry Kalwarii włącznie po Dęblin włącznie - pododcinek 2. armji pod dowództwem gen. por. Raszewskiego. Zadanie: obserwacja i trzymanie linii Wisły.

2) ś r o d k o w y pod dowództwem gen. por. Rydza-Śmigłego ma być tą grupą manewrową, która wykorzystawszy zmęczenie nieprzyjaciela wskutek ataków na przyczółek warszawski oraz skrzydłowe ugrupowanie energicznym uderzeniem zada klęskę bolszewickim siłom głównym. Odcinek ten rozpada się na 2 pododcinki:

a) od Dęblina włącznie po Koek włącznie - pododcinek 4. armji będącej główną grupą uderzeniową pod dowództwem gen. ppor. Skierskiego. Zadanie: skoncentrowanie się w rejonie Dęblin - Łysobyki -

- Kock z ugrupowaniem rezerw gęb i uderzenie w ogólnym kierunku na Mińsk Mazowiecki,

b) od Kocka wyłącznie po Brody wyłącznie - pododdziałek 3. armji pod dowództwem gen. por. Zielińskiego. Zadanie: przykrywanie początkowo koncentracji 4. armji, oraz wiązanie za pomocą kawalerji własnej jazdy nieprzyjacielskiej, następnie, gdy 4. armja rozpocznie atak, uderzenie w schody piechotę w kierunku na Łuków, zasłoniwszy się od wachodu kawalerją.

3) p o ł u d n i o w y pod dowództwem gen. broni Dowbora-Muśnickiego ma za zadanie przesłonięcie wschodniej Małopolski w kierunku Hrubieszów - Rawa Raska. Ma do tego 2 pododdziały:

a) od Brodów wyłącznie do linii, które Nacz. Dow. ściśle nie oznacza - pododdziałek 6. armji pod dowództwem gen. por. Iwaszkiewicza

b) południowa część odcinka obsadzona przez armję gen. Pawlenki.

IV.

Ogólne wytyczne:

1) od nieprzyjaciela odłączać się na noc; pierwszą noc wykonać odrazu bardzo duży przemarsz, zostawiając tylko słabe arjergerdy kawaleryjskie lub piechotę na wózkach z karabinami maszynowymi, które zostaje na miejscu i ustępuje dopiero pod silnym naciskiem nieprzyjaciela. Te wskazówki tyczą się głównie grupy polskiej i 4. armji.

2) Taborzy i zakłady odrazu rozpocząć ewakuować licząc się z tem, że ilość przepraw na Wiśle i Wieprzu jest ograniczona; porządek w taborach utrzymać, by nie zapchały dróg i przepraw.

3) część oddziałów, które wedle Ordre de Bataille wychodzą ze składu obecnych armji i przechodzą gdzieindziej, odrazu starać się wyciągnąć i skierować tak, by drogi dla następujących cofających się jednostek były wolne.

4) Nowe rejon, zwłaszcza zaś linje na przyczółku warszawskim i na Wiśle starannie, na czas i w porządku obsadzić. Szczegółowe instrukcje wyda w tym celu dowództwo frontu północnego po porozumieniu się gen. ppor. Latinikiem.

5) Liczyć się z tem, że w nowych rejonach dywizje będą musiały

ły szybko się uporządkować i wchłonąć dużo uzupełnień w formie
osobów ochotniczych i marszewców.

6) Na wiatale istnieje następujące przeprawy:

Mosty żelazne - Modlin, Warszawa (adoptowane do ruchu kołowe-
go), Dąblin, Sandomierz.

Mosty kołowe - Warszawa, Dąblin,

Mosty drewniane - Puławy, Annopol.

Most pontonowy ciężki - Modlin.

W budowie - Warszawa - most pontonowy lekki będzie gotowy

12.VIII., Góra Kalwarja - most na Berlinkach będzie gotowy 15.8.

Przekazy parowe - Jabłonna, Góra Kalwarja będą czynne od 8.8.

V.

Wykonanie:

A) odwrót armji frontu północno-wschodniego rozpocznie się
dnia 7.b.m. na noc i musi być wykonany w ten sposób, aby grupa ge-
nerała Koji i szczególnie lewe skrzydło 1. armji jaknajdłużej
powstrzymywało napór nieprzyjaciela w kierunku Małkinia-Warszawa
i nie dopuściło w żadnym wypadku do zepchnięcia naszych sił, osła-
niających Warszawę na pozycje przyczółka Warszawy wcześniej, jak
12.b.m. t.j. kiedy umocnienia tych pozycji będą ukończone.

Dlatego też lewe skrzydło 1. armji musi pozostać tak długo na
wysokości Wyszkowa, aż reszta frontu na południe nie osiągnie li-
nii rzeki Liwca-Siedlec-Żuków-Turkawice-rzeka Wieprz. Przy dalszym
odwrocie oddziały nasze na pozycjach przyczółka Warszawy muszą
odpierać wszelkie ataki nieprzyjaciela aż do czasu, kiedy koncen-
tracja 4. armji na południe od Wieprza będzie ukończona t.j. oko-
ło 16.b.m.

Lewe skrzydło 3. armji cofa się w ścisłej łączności z grupą
poleską na linię wieprza w ten sposób, aby oddziały jej były na
wysokości tylnych straży grupy poleskiej, zabezpieczając tem sa-
mem jej odwrót. Dowództwa obu frontów porozumieją się szczegóło-
wo co do uskutecznienia nakazanego odwrotu.

Nowy podział na armje wchodzi w życie z chwilą osiągnięcia

przez cofające się oddziały końcowej linii odwrotu, przyczem 4. armja aż do ukończenia koncentracji, podlegać będzie w dalszym ciągu gen. Hallerowi.

B) Ugrupowanie na ostatecznej linii odwrotu:

Odcinki poszczególnych armji wskazane są w p. III).

1) 5. a r m j a

Oprócz dotychczasowej grupy gen. Roji otrzymuje oddziały z północnego skrzydła 1. armji (patrz Ordre de Bataille) oraz 17-tą dyw. piechoty, której odtransportowanie do rejonu Pułtuska zarządzi jak najwcześniej dowództwo frontu północno-wschodniego.

2) 1. a r m j a

Na przyczółku mostowym Warszawa oprócz cofających się oddziałów 1. armji i 15. dyw. piech. z 4. armji będzie miała do dyspozycji:

a) znajdujące się obecnie w reorganizacji 11. dyw. piech. i 7. bryg. rezerw.,

b) 18. dyw. piech., która obecnie znajduje się w transportach z 6. armji i

c) oddziały podległe już obecnie Wojskowemu Gubernatorowi Warszawy.

Generał Lstiniak obejmie dowództwo 1. armji z chwilą osiągnięcia przez jej oddziały przyczółka mostowego Warszawy.

3) 2. a r m j a

w składzie a) 2. dyw. leg., 4. dyw. piech., które przejdą Wisłę pod Dęblinem i Warszawę lub też pod Górą Kalwaryjską o ile most do tego czasu będzie tam gotowy.

b) kawalerji, która zostanie dodatkowo przydzielona.

4) 4. a r m j a

w składzie a) 14., 21., 16. dyw. piech., 17. bryg. piech.,

b) 6. dyw. piech., wycofanie brygad której z odcinków dowództwa frontu południowo-wschodniego i północno-wschodniego zarządza jak najprędzej i zadyryguje je transportami kolejowymi do Dębli-
na.

5) 3. a r m j a:

w składzie 6. dyw. ukraińskiej, 7. dyw. piech., oddziałów gen. Bażach-

wicze, jednej brygady jazdy, 31 l. dyw. leg.

6) 6. armia

w składzie 13., 12. i 5. dyw. pch. i brygady jazdy,

7) armia gen. Pawlenki

w dotychczasowym składzie.

VI).

Otrzymują: dowództwo frontu północno-wschodniego
dowództwo frontu południowo-wschodniego

Gubernator Wojenny Warszawy

M. S. Wojsk. Wiceminister

Gen. broni Dowbor-Muśnicki

Za zgodność:
Szef Oddz. III:

(-) Fiskor

pułk. szt. gen.

Szef Sztabu Generalnego W.P.

(-) Rozwadowski

Generał Porucznik.

Do
Adjutantury Generalnej. (na ręce ppłk. Wieniawy).

Przesyła się.

Z r.

Borkowski

por. adj. szt. gen.